

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ДІ НУ «ОМА»

Чимшир В.І.

2021 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Управління ресурсами навігаційного містка»**

Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)

Галузь знань: 27 Транспорт

Спеціальність: 271 Річковий та морський транспорт

Спеціалізація: 271.01 Навігація і управління морськими суднами

Дунайський інститут Національного університету «Одеська морська академія»

Кафедра навігації і управління судном

2021 рік.

Робоча програма навчальної дисципліни «Управління ресурсами навігаційного містка» розроблена відповідно до освітньої програми «Навігація та управління морськими суднами».

Розробник: Дуков Дмитро Федорович – кандидат державного управління, доцент кафедри навігації і управління судном.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри навігації і управління судном.

Протокол від «__» «вересня» 2021 р. № 2

Завідувач кафедрою

О.Б. Даниленко

Секретар кафедри

О.М. Сорока

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми за спеціалізацією 271.01 «Навігація і управління морськими суднами»

О.Б. Даниленко

1. Загальний опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни – знання основних принципів несення ходової навігаційної вахти та управління особовим складом на містку; знання методів ефективного управління ресурсами та уміння їх застосовувати; знання та уміння застосовувати методи прийняття рішень.

Мова навчання: українська.

Статус дисципліни: обов'язковий.

Передумовою для вивчення дисципліни «Управління ресурсами навігаційного містка» вивчення таких обов'язкових компонентів освітньо-професійної програми «Навігація і управління морськими суднами» як «Організація колективної діяльності та лідерство», «Менеджмент морських ресурсів», «Морехідні якості судна», «Управління судном».

Навчальна дисципліна забезпечує реалізацію вимог розділу А – II/1, (функція: судноводіння на рівні експлуатації), А – II/2 (функція: судноводіння на рівні управління). Сфера компетенції – несення безпечної навігаційної вахти згідно Кодексу ПДНВ з підготовки і дипломування моряків та несення вахти, з поправками.

Навчальна дисципліна забезпечує набуття перелічених нижче компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.

Компетентності

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері судноводіння, обробки та розміщення вантажів; управління операціями судна та піклуванні про людей на судні, що передбачає застосування теорій і методів наук про устрій судна, навігацію, технологію перевезення вантажів, комерційну експлуатацію засобів транспорту, управління ресурсами.

Загальні компетентності

ЗК4 Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.

ЗК5 Здатність приймати та реалізовувати обґрунтовані управлінські рішення в рамках прийняттого ризику.

ЗК6 Здатність працювати в команді, організовувати роботу колективу, у тому числі в складних і критичних умовах.

ЗК7 Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК8 Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК13 Здатність до подальшого навчання.

ЗК14 Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК4 Здатність забезпечувати організацію та дотримання процедур несення безпечної навігаційної вахти.

СК5 Знання та уміння проводити дії під час отримання сигналу лиха на морі. Здатність координувати пошуково-рятувальні операції.

СК16 Здатність обґрунтовувати власну точку зору та висновки, використовуючи основні теорії та концепції у сфері судноводіння.

СК17 Здатність до аналізу та прогнозування процесів та стану навігаційного обладнання в умовах неповної або обмеженої інформації.

Спеціальні вибіркові компетентності (СВК):

СВК1 Здатність виконувати завдання, обов'язки та нести відповідальність вахтового помічника капітана морського судна валовою місткістю 500 та більш.

СВК2 Здатність виконувати завдання, обов'язки та нести відповідальність вахтового помічника капітана судна валовою місткістю менш 500, зайнятого у прибережному плаванні.

Програмні результати навчання:

ПРН3 Знання принципів несення ходової навігаційної вахти та управління особовим складом на містку.

ПРН13 Уміння приймати рішення та проводити необхідні дії у непередбачених умовах, зокрема під час аварійних ситуацій та отримання сигналу лиха на морі, для захисту та безпеки пасажирів, екіпажу, судна і вантажу, координувати пошуково-рятувальні операції.

ПРН24 Знання питань управління персоналом на судні та його підготовки; уміння застосовувати методи управління, вирішувати задачі та керувати робочим навантаженням, доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми та їх рішення, власний досвід у галузі професійної діяльності.

ПРН25 Знання методів ефективного управління ресурсами та уміння їх застосовувати; знання та уміння застосовувати методи прийняття рішень.

Вибіркові результати навчання (ВРН):

ВРН1 Знання, практичні навички та досвід стосовно виконання завдань, обов'язків та несення відповідальності вахтового помічника капітана морського судна валовою місткістю 500 або більше

ВРН2 Знання, практичні навички та досвід стосовно виконання завдань, обов'язків та несення відповідальності вахтового помічника капітана судна, валовою місткістю менше 500, зайнятого у прибережному плаванні.

Кількість кредитів ЄКТС: 2

Форма підсумкового контролю: залік

2. Заплановані результати навчання за навчальною дисципліною

Успішне завершення програми навчальної дисципліни «Управління ресурсами навігаційного містка» передбачає здобуття курсантом (студентом) наступних результатів навчання за навчальною дисципліною:

- знання принципів управління особовим складом на містку;
- розподіл особового складу, покладання обов'язків і встановлення черговості використання ресурсів;
- ефективний зв'язок;
- впевненість та керівництво;
- досягнення та підтримка інформованості про ситуацію;
- урахування досвіду роботи у складі команди;
- знання положення справ.

3. Програма, структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Навчальне навантаження (години)							Відповідність модельному курсу Міжнародної морської організації (7.03/7.01)
	Денна форма навчання (на базі ПЗСО)			Заочна форма навчання (на базі ПЗСО, на базі ОКР МС)				
	Кількість аудиторних годин	Лекції	Лабораторні	Кількість аудиторних годин	Лекції	Лабораторні	Практичні	
Розділ 1. Знання принципів управління особистим складом								
Тема 1. Організаційно-функціональна структура механізму управління ресурсами навігаційного містка.	2	2		-/-	-/-			1.39; 3.7 – 3.7.5
Тема 2. Методи прийняття рішень.	2	2		2/1	2/1			
Тема 3. Загальні принципи організації команди містка.	2	2		-/-	-/-			
Тема 4. Планування переходу.	2	2		2/1	2/1			
Тема 5. Організація взаємодії складу навігаційної вахти на містку.	2	2		2/2	2/1		-/1	
Тема 6. «Людський фактор» та помилки під впливом «людського фактору».	4	2	2	4/2	2/1	2/-	-/1	
Тема 7. Взаємодія з лоцманом та портовими	4	2	2	4/3	2/2	2/-	-/1	

службами.								
Тема 8. Управління судна в екстремальних ситуаціях. Стрес.	12	2	10	2/1	-/-	2/-	-/1	
Разом за розділом 1:	30	16	14	16/10	10/6	6/-	-/4	
Всього аудиторних годин:	30	16	14	16/10	10/6	6/-	-/4	
Самостійна робота (години)	30			44/50				
з них на виконання індивідуального завдання	-			-				
Загальний обсяг годин навчальної дисципліни	60			60/60				

4. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Перелік інструментів, обладнання програмного забезпечення, використання яких передбачає виконання лабораторних занять (за потребою)
1	Оволодіння ВПКМ надзвичайними ситуаціями, які є такі ситуації, до яких потрібна спеціальна увага. Формулювання і пояснення важливих цілей, для забезпечення лідерства в команді, для досягнення безпеки маневрування судна у різних умовах плавання та різних складних ситуаціях.	NTPRO TRANSAS 5000
2	Знання ВПКМ своїх обов'язків та своєчасне розуміння в прийнятті безпечних рішень, своя приватна реакція на допущені помилки і прийняття рішень для уникнення та розвитку ланцюга помилок. Практичний ефект помилок, реагування колективу на помилку. Послідовність помилок та ланцюг помилок.	NTPRO TRANSAS 5000
3	Особливість несення ходової навігаційної вахти та спілкування між членами вахти, при плаванні у портових водах при відходу/підходу судна до причалу. Роль лідера при надзвичайних ситуаціях, впевненість в діях та в керівництві. Колективна праця на ходовому містку. Типові причини подій.	NTPRO TRANSAS 5000
4	Знання ВПКМ своїх обов'язків при прихованому тиску на нього або на членів екіпажу та визначення прихованого тиску. Суть взаємин між капітаном і членами екіпажу на ходовому містку. Вплив на безпеку судноводіння при стресі. Ментальний ресурс і поведінка, контроль і відповідальність.	NTPRO TRANSAS 5000

5. Завдання для самостійної роботи

Самостійна робота з дисципліни складається з опрацювання навчального матеріалу:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- самостійне опрацювання окремих розділів навчальної дисципліни;
- оцінка плану переходу та його оптимізація по різних критеріям;
- рекомендації ІМО.
- міжнародні конвенції з безпеки мореплавання;
- підготовка до лабораторних занять;
- підготовка до заліку.

6. Індивідуальні завдання.

Навчальним планом не передбачені

7. Методи контролю

Поточний контроль здійснюється оцінюванням якості засвоєння навчального матеріалу дисципліни за результатами опитування з питань лекційного матеріалу, виконання практичних та лабораторних робіт, що передбачені робочим навчальним планом згідно темам робочої навчальної програми (у відповідності до Положення про організацію освітнього процесу НУ«ОМА»).

Форма контролю: залік.

Методи контролю: усний, письмовий.

Методи демонстрації результатів навчання за навчальною дисципліною

№ з/п	Результати навчання за навчальною дисципліною	Методи демонстрації	Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, які використовуються для демонстрацій здобутих результатів навчання за навчальною дисципліною (за потребою)
1	Формулювання і пояснення важливих цілей для забезпечення лідерства в команді та досягнення безпеки судна у різних умовах плавання. Колективна праця екіпажу для досягнення безпеки маневрування судна у різних умовах плавання та різних складних ситуаціях. Виконання кожного члену екіпажу своїх обов'язків.	– схвалена підготовка з використанням лабораторного обладнання; – захист курсової роботи.	NTPRO TRANSAS 5000
2	Особливості практичного ефекту помилок, реагування колективу на помилку. Послідовність помилок та ланцюг помилок. Колективна праця екіпажу при маневруванні судна. Виконання кожного члену екіпажу своїх обов'язків.	– схвалена підготовка з використанням лабораторного обладнання; – підготовка на	NTPRO TRANSAS 5000

		тренажері.	
3	Роль лідера при надзвичайних ситуаціях, впевненість в діях та в керівництві. Знання питань управління персоналом на судні та його підготовки; уміння застосовувати методи управління, вирішувати задачі та керувати робочим навантаженням, доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми та їх рішення, власний досвід у галузі професійної діяльності.	– схвалена підготовка з використанням лабораторного обладнання; – підготовка на тренажері.	NTPRO TRANSAS 5000
4	Колективна праця екіпажу при маневруванні судна у портових водах. Виконання кожного члену екіпажу своїх обов'язків. Вплив загальноосвітнього і культурного рівня на безпеку мореплавання. Ментальний ресурс і поведінка та контроль і відповідальність.	– схвалена підготовка з використанням лабораторного обладнання. – підготовка на тренажері.	NTPRO TRANSAS 5000
5	Вплив на безпеку судноводіння при стресі. Природа прояву стресу. Можливості та засоби управління стресом. Вплив стресу на спілкування в колективі. Сумнів та реакція на нього. Знання положення дій (ЗПД) до управління судном і наглядом, та до чого призводить втрата знання положення дій.	– схвалена підготовка з використанням лабораторного обладнання. – підготовка на тренажері.	NTPRO TRANSAS 5000

8. Схема нарахування балів за навчальною дисципліною

Шкала оцінювання

За шкалою ECTS		За шкалою оцінювання ДІ НУ «ОМА»		
Оцінка	Пояснення	Екзамен		Залік
A	Відмінно	Відмінно	5	Зараховано
B	Дуже добре	Добре	4	
C	Добре			
D	Задовільно	Задовільно	3	
E	Достатньо			
FX	Незадовільно	Незадовільно	2	Не зараховано

Загальні критерії оцінювання знань здобувачів освіти

A (відмінно) – оцінка «відмінно»

Глибокі знання і розуміння навчального матеріалу, виконання завдань без/або з незначною кількістю недоліків в обсязі, передбаченим робочою програмою навчальної дисципліни. Здобувач освіти вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію. Використовує набуті знання і вміння для прийняття рішень у стандартних і нестандартних ситуаціях. Переконаливо аргументує відповіді, відстоює власну позицію щодо питань, які розглядаються. Здобувач освіти добре знайомий з основною, а також додатковою літературою.

B (дуже добре) – оцінка «добре»

Достатньо повні знання та розуміння навчального матеріалу, виконання завдань з незначною кількістю недоліків та/або негрубих помилок. Здобувач освіти вміє застосовувати набуті знання та вміння для вирішення практичних завдань, у відповіді прослідковується порушення принципу систематичності і логічності викладу навчального матеріалу. Самостійно виправляє допущені помилки, виявляє ґрунтовне знання основної бібліографії, однак лише поверхово орієнтується у допоміжній літературі.

С (добре) – оцінка «добре»

Загальні знання та розуміння навчального матеріалу, виконання завдань з певною кількістю недоліків і несуттєвих помилок. Здобувач освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію в цілому самостійно застосовувати її на практиці. Відповідь здобувача освіти правильна, але недостатньо повна, бездоказова. Здобувач освіти самостійно виправляє помилки, виявляє знайомство та розуміння основної бібліографії, однак зовсім не орієнтується у допоміжній літературі.

Д (задовільно) – оцінка «задовільно»

Базові знання та розуміння навчального матеріалу, виконання завдань з суттєвими недоліками або помилками. Здобувач освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача. У своїх міркуваннях опирається на повторення думок викладача або автора, не вміє навести власні приклади, не може відповісти на додаткові запитання. Здобувач освіти виявляє поверхове знайомство та розуміння лише основної бібліографії та зовсім не орієнтується у допоміжній літературі.

Е (достатньо) – оцінка «задовільно»

Знання та розуміння навчального матеріалу на рівні мінімальних вимог. Здобувач освіти бачить навчальну дисципліну як нагромадження випадкових і не пов'язаних між собою тем. У своїх міркуваннях не здатен аналізувати окрему тему дисципліни у контексті інших тем і виражати взаємозв'язок між ними, відповіді мають шаблонний характер і не відображають самостійного розуміння теми. Здобувач освіти поверхово орієнтується в основній бібліографії.

FX (незадовільно) – оцінка «незадовільно»

Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну його частину. Він спроможний висвітлити лише окремі питання, не вмючи їх аргументувати чи пояснити. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни відсутня. Його участь у навчальному процесі є пасивною, відповіді в більшості є невірними або дуже поверховими і обмежуються механічним засвоєнням програми навчальної дисципліни.

9. Рекомендована література.

Основна:

1. Песков Ю. А., Руководство по «организации мостика» для судов: Учебное пособие: В 3-х т. /Ю. А. Песков., – Новороссийск, 2002.
2. Песков Ю. А., Руководство по "Организации мостика для судов": учебное пособие: В 3-х т. Т. 1 / Ю.А. Песков; Новороссийская гос. морская академия. – Новороссийск: НГМА, 2002. – 146 с.
3. Песков Ю. А., Руководство по "Организации мостика для судов": учебное пособие: В 3-х т. Т.2 / Ю.А. Песков; Новороссийская гос. морская академия. - Новороссийск: НГМА, 2002. – 132 с.

4. Песков Ю. А., Руководство по «организации мостика» для судов: Учебное пособие: В 3-х т. Т3 / Ю.А. Песков. – Новороссийск, 2002.
5. Стадниченко С. М., Управление командой и ресурсами мостика: уч. курс/С.М. Стадниченко; ред. В. В. Пономаренко; Ин-т последипломного проектирования "Одесский морской тренажерный центр". – 2007: "ТЭС", 2007. – 212 с.
6. Стадниченко С. М., Человеческий фактор на море / Bridge Resource Management / С. М. Стадниченко. – Одесса: Астропринт, 2003. – 192 с.

Допоміжна:

1. Алексишин В. Г., Практическое судовождение: Учебное пособие / В.Г. Алексишин, В.Т. Долгочуб, А.В. Белов; ОНМА. – Одесса: Феникс, 2006. – 376с.
2. Дмитриев В. И., Современные навигационные системы и безопасность судовождения: Учеб. пособие / В.И.Дмитриев, В.И. Форафонов.- М.: Моркнига, 2010. – 160 с.
3. Под ред. Ермолаева Г. Г., Справочник капитана дальнего плавания /– М.: Транспорт, 1988. – 248 с.
4. Bridge Procedures Guide / International Chamber of Shipping. – 4th edition. – London: Maries Publications, 2007. – 114 p.

10. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. www.itfseafarers.org
2. www.itfglobal.org
3. <http://moryak.biz/>
4. <http://rise.odessa.ua>
5. <http://seaman.in.ua>
6. <https://vk.com>
7. <https://lektsii.org>

11. Зміни та доповнення до робочої програми навчальної дисципліни